

ปลูกหญ้าแฝกและทรงมีพระราชดำริว่าให้ทดลองปลูกในบริเวณพื้นดินที่ถูกกัดเซาะ ในลักษณะปลูกขวางร่องน้ำไว้และให้พิจารณาถึงความลาดชันของพื้นที่ที่จะปลูก โดยให้มีปริมาณหญ้าแฝกมากน้อยตามแนวเส้นระดับความสูงด้วย อีกทั้งให้รีบดำเนินการปลูกก่อนฤดูฝนจะมาถึง ๑ เดือน ในระหว่างนี้ควรเร่งการให้น้ำแก่หญ้าแฝกซึ่งยังเล็กอยู่ เพื่อให้รากหญ้าแฝกฝังลึกลงในดินก่อน เมื่อฤดูฝนมาถึงแล้วหญ้าแฝกที่ปลูกไว้ระหว่างแนวไม้ผลที่ปลูกบนพื้นที่ลาดเทดังกล่าวก็จะแข็งแรงสามารถที่จะใช้ป้องกันการชะล้างของหน้าดินของฝนที่ตกลงมาได้ นอกจากนี้อินทรียวัตถุรวมถึงใบไม้ ใบหญ้าต่างๆ ที่ถูกพัดมากับน้ำก็จะถูกกักและกรองไว้โดยแนวหญ้าแฝก เมื่อน้ำถูกดูดซึมลงไปไนดินอินทรียวัตถุเหล่านี้ก็สามารถใช้เป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ที่ปลูกระหว่างแนวหญ้าแฝกได้ เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปเพื่อทอดพระเนตรศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าของกรมป่าไม้ ซึ่งกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมปศุสัตว์ ให้การส่งเสริมและสนับสนุน จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินกลับมายังเรือนประทับแรมศูนย์พัฒนาปางตอง ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้พลเอกสุจินดา คราประยูร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และผู้บัญชาการทหารบก เข้าเฝ้าพูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายรถยนต์บรรทุก ๔ ล้อ เพื่อใช้ในโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และรถยนต์บรรทุก ๖ ล้อ เพื่อใช้ในโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ เสร็จแล้วทรงประทับตามพระราชอัธยาศัย สมควรแก่เวลา จึงเสด็จขึ้นยังเรือนประทับแรมศูนย์พัฒนาปางตอง

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรสำหรับฤดูร้อน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ นายเพทาย อมาตยกุล ป.ช., ป.ม., ต.จ.ว. ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมในการพระราชทานเพลิงศพ ด้วย

เวลา ๑๘.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงสังคีตสายใจไทย ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๑๕ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก

วันศุกร์ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๕

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามเฮลิคอปเตอร์ เรือนประทับแรมศูนย์พัฒนาปางตอง โครงการตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไปยังศูนย์โครงการพัฒนากลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ ตำบลผาปอง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์โครงการพัฒนากลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ ในโอกาสนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมของกรมวิชาการเกษตร กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน และกิจกรรมของกรมปศุสัตว์ อีกทั้งกิจกรรมของสำนักงานประมงน้ำจืดจังหวัดแม่ฮ่องสอน อันได้แก่ โครงการเพาะขยายพันธุ์เขียดแล้ว โครงการเลี้ยงปลาในนาข้าว จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวสาธิต ถั่วเหลือง และพันธุ์สัตว์ ได้แก่ ไก่ และแพะ ให้กับราษฎรสำหรับนำไปขยายพันธุ์ต่อไป เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำปาย ตำบลผาปอง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นโครงการจัดหาหน้าสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรให้ได้มากขึ้น ในโอกาสนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริ ความว่า สมควรสร้างฝายน้ำปายกันแม่น้ำปาย โดยฝายที่สร้างนั้นสามารถทดน้ำให้มีระดับสูง ซึ่งเมื่อติดตั้งเครื่องสูบน้ำพลังน้ำที่

ท้ายฝายแล้วจะสามารถสูบน้ำขึ้นไปยังบ่อพักน้ำระดับสูงที่ยอดเขาบริเวณสวนสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่
ต้องการ ระบบน้ำของพื้นที่บริเวณสวนสาธารณะก็จะมีความอุดมสมบูรณ์ใช้ปลูกป่า พืชผล และเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ได้ผลยิ่ง
ขึ้น ส่วนทางด้านฝั่งขวาของแม่น้ำปายได้แก่พื้นที่ศูนย์พัฒนาทำโป่งแดง ก็สามารถสูบน้ำไปยังบ่อพักน้ำ ณ บริเวณที่สูงเพื่อ
ใช้ประโยชน์การปลูกป่าด้านทิศเหนืออ่างเก็บน้ำของศูนย์ฯ ได้ อนึ่ง เนื่องจากอัตราน้ำไหลในแม่น้ำปายมีมาก สามารถติด
ตั้งเครื่องกั้นน้ำขนาดเล็กเพื่อผลิตไฟฟ้าได้เกือบตลอดปี สมควรพิจารณาดำเนินการเพื่อจะได้ใช้ไฟฟ้าที่ผลิตได้มาช่วย
สูบน้ำขึ้นไปยังบริเวณต่าง ๆ ได้ด้วย ต่อจากนั้นจึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณพื้น
ที่สร้างสวนสาธารณะบ้านท่าโป่งแดง ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ในโอกาสนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมี
พระราชดำริ ความว่า ป่าไม้บริเวณนี้แม้จะเป็นป่าที่มีต้นไม้ผลัดใบเป็นหลัก แต่เมื่อสามารถจ่ายน้ำจากระบบชลประทานได้
ทั่วถึงแล้ว ระยะเวลาผลัดใบก็จะสั้นลง นอกจากนั้นพันธุ์ไม้ที่ไม่ผลัดใบที่ขึ้นแซมอยู่ ก็จะเริ่มมีสภาพเขียวชอุ่มขึ้น ประการ
สำคัญควรพิจารณาปลูกต้นไม้ไม่ผลัดใบซึ่งเป็นไม้ประจำท้องถิ่นเสริม ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ประเภทให้ผลใช้เป็นอาหารสัตว์
เช่น นก หรือไม้ประเภทดึงดูดความชื้น เช่น กล้วย และน่าจะเผยแพร่หลักการในการปลูกป่าว่า ต้องปลูกแนวหญ้าแฝก
เสียก่อน เพื่ออนุรักษ์หน้าดินและเก็บกักน้ำไว้บนพื้นดินเมื่อถูกฝนชะลงระดับล่าง เพื่อใช้เป็นปุ๋ยบำรุงดินแบบวัฏจักร
และถ้าค่อย ๆ ปล่อยน้ำจากระดับบนให้ไหลเอืออราบในระบบป่าเปียก ในลักษณะที่ทรงทดลองได้ผลมาแล้วที่ศูนย์ศึกษา
การพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ตามพระราชดำริ ประกอบกับการปลูกแนวหญ้าแฝกขวางแนวป้องกันไฟป่าเพื่อเก็บรักษาความชุ่ม
ชื้นไว้ ก็จะช่วยป้องกันไฟป่าที่จะลามเข้ามาทำลายป่าไม้บริเวณนี้โดยสิ้นเชิง เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระ
เนตรพื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยนากระจง บ้านห้วยเตือ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ในโอกาสนี้ได้พระราชทาน
พระราชดำริ ความว่า สมควรพิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านนากระจง ณ บริเวณที่กรมชลประทานได้เลือกที่สร้างไว้แล้วโดย
เร่งด่วน ซึ่งเป็นทำเลที่มีความเหมาะสมดี และจะสามารถช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกบ้านห้วยเตือให้มีน้ำใช้เพาะปลูกและ
เกษตรกรรมต่าง ๆ ได้ตลอดทั้งปี เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยัง
ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินล่วงหน้ามาปฏิบัติพระ
ราชกรณียกิจในพิธีเปิดโครงการอนุรักษ์สัตว์ป่ารักษาพรรณไม้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระ
นางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสที่จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ณ บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยฝายคอก ในเขต
วนอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุริน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ราษฎรละเว้นจากการล่าสัตว์ ในโอกาสนี้
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปล่อยปลาพวงเงิน จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำห้วยฝายคอก ทรงปล่อย
ไก่ป่า และนกเพื่อให้อาหารสัตว์ธรรมชาติ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทอดพระ
เนตรผลงานของกลุ่มศิลปาชีพแผนกต่าง ๆ เช่น แผนกทอผ้า แผนกช่างเครื่องเงิน แผนกศิลปะประดิษฐ์และ
กลิ้งไม้ แผนกตัดเย็บ และแผนกจักสานไม้ไผ่ ต่อจากนั้นทรงพระดำเนินไปทรงเยี่ยมกลุ่มสมาชิกศิลปาชีพจากอำเภอ
ต่าง ๆ ตลอดจนราษฎรที่เข้ามาดูแลของธูลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ณ บริเวณศูนย์ศิลปาชีพฯ สมควรแก่เวลาจึง
ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่งเสด็จ
พระราชดำเนินกลับจังหวัดเชียงใหม่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับถึง ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา
๒๐.๒๐ น.

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดศาลหลักเมืองจังหวัดพะเยา ณ บริเวณ
ศาลหลักเมืองจังหวัดพะเยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระ
ตำหนักนันทบุรี ไปยังท่าอากาศยานกองบัญชาการกองทัพอากาศ เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยัง
สนามบิน กองบิน ๔๑ จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้น ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังสนาม
เฮลิคอปเตอร์กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๒ จังหวัดพะเยา และประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังศาลหลักเมือง
จังหวัดพะเยา

เวลา ๐๘.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง

จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม ณ บริเวณเทคโนโลยี ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

เวลา ๑๔.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรตำหนักบางขุนพรหม และทอดพระเนตรนิทรรศการเงินตราไทย ณ บริเวณธนาคารแห่งประเทศไทย บางขุนพรหม

วันเสาร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวิกเตอร์ ทอมเซ็ท อุปทูตรักษาราชการสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย นำ นายชาร์เจนต์ ซวายเวอ์ ประธานกรรมการองค์การกีฬาโอลิมปิกสากลพิเศษ (ผู้ทุพพลภาพ) และคณะ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๘.๑๕ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเอส. เอ. เอ็ม. เอส. คิเบรีย เลขาธิการบริหารคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบบังคมทูลลาในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ เสร็จแล้ว

พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี ผู้อำนวยการโครงการหลวง ทรงนำสมาชิกสมาคมปุ๋ยและธุรกิจการเกษตรไทย เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายปุ๋ยสำหรับใช้ในโครงการหลวง ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เจ้าหน้าที่จาก บริษัท โกดัก ประเทศไทย จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเครื่องฉายสไลด์พร้อมฟิล์ม เพื่อใช้ในกิจการของโครงการหลวง

เวลา ๑๙.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานประกาศนียบัตรและรางวัล แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนจิตรลดา ณ ห้องประชุมโรงเรียนจิตรลดา ในโอกาสนี้ พระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์แก่ครูโรงเรียนจิตรลดาและเข้มเชิดชูเกียรติด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

เวลา ๒๐.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในงาน “การแสดงศิลปวัฒนธรรมเครื่องแต่งกาย ไทย – ญี่ปุ่น” (THAI-JAPAN CHARITY SHOW) ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก

วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเปิดสถานีเรดาร์ฝนหลวง สำนักงานปฏิบัติการฝนหลวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตำบลยางเปียง อำเภอมกน้อย จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าที่ทำการอำเภอมกน้อย ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานีเรดาร์ฝนหลวง เสด็จเข้ายังพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธนวราชบพิตร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายอาณัติ อากาศกรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กราบบังคมทูลรายงานความเป็นมา

วันที่ 20 มีนาคม 2535

20 March 1992

พระราชทานเมล็ดพันธุ์ข้าวให้กับราษฎร สำหรับนำไปขยายพันธุ์ต่อไป ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรศูนย์โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
His Majesty the King distributing rice seeds to representatives of the local populace during a visit to the Pai Basin Development Centre, under the Royal Initiation of His Majesty the King, Muang Mae Hong Son District, Mae Hong Son Province.

ภาพพระราชทาน **ห้ามจำหน่าย**

พิมพ์ที่ : บริษัท ดลองค์การ จำกัด โทร. ๒๕๗-๐๑๑๑